

NÉPLAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Ferenc József-út 28. II. emelet.
Telefon szám: 84.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy hóra 1250 P
Negyedévre 3750 P

A demokratikus önkormányzat

a népi demokrácia alapja. A demokratikus önkormányzati szerveken keresztül tudja valóban maga a nép akaratát kinyilvánítani és végrehajtani. Tervszerű építőmunkának kell ezekben a testületekben folyni.

Debrecen önkormányzati szerve, a városi törvényhatósági bizottság újra életrekelésével, demokratikus, népi összeállításával megkezdte ezt a munkát. A törvényhatósági bizottság azonban csak akkor működhet eredményesen, ha határozatai gyorsan az élet alkotóelemeivé válnak.

Az önkormányzati testület demokratikus átállítását követnie kell ezért a végrehajtószerv demokratikus átszervezésének is. Feltétlenül fontos, hogy ne csak azok legyenek feddhetetlen demokraták, az újjáépítés tette és áldozatrakész hivei, akik a határozatokat meghozzák, hanem azok is, akik a végrehajtást irányítják, vezetik.

A lépések megtörténtek. A politikai pártok közösen megegyeztek ezekben az alapelvekben és ennek eredménye volt az elmúlt városi közgyűlésen a polgármesteri állások betöltésének javaslata. A polgármesteri állás képesítéshez kötése a napokban feloldódik s ezzel is leomlik a demokrácia fejlődésének újjából egy akadály.

Fokoznunk kell azonban a tempót a város újjáépítése körül. Mielőbb be kell vonulni a népi alkotóerőnek a város vezetésébe. Eppen a legutóbbi városi közgyűlés mutatta meg, mennyire elégtelenek azok az eszközök, amelyeket a régi eljárásokhoz és törvényekhez ragaszkodó vezetők alkalmazni tudnak egy romokban heverő város újjáépítéséhez. Megmutatta a közgyűlés, hogy azok az intézkedések, amelyek a város közegészségügyi viszonyainak rendezése, a kiütéses tifuszveszély elhárítása, a szemét eltakarítása, a rombadólt házak tervszerű felépítése terén mutatkoznak, csak határozott, energikus vezetés és végrehajtás mellett vihetők keresztül.

Ami talán a régi eljárások alapján erőfeszítésnek és nagy munkának látszanék, az a mostani viszonyok között még a kötelességteljesítés alsó határát sem éri el. Debrecen városának pedig élni és dolgozni kell. Mint az ország jelenlegi politikai központjának, egyébként is minden téren jó példával kell előljárnia.

Ezért van szükség arra, hogy mielőbb a demokrácia erői vegyék át az irányítást és vezetését a városban.

Rokoszovszki csapatai már csak néhány kilométerre állnak Pomerániában a Keleti-tengertől

Roosevelt beszámolt a kongresszusnak a krími eredményekről
Újabb szövetséges sikerek a Távolkeleti hadszíntereken

Nyugaton a szövetségesek áttörve a Siegfried-vonalat, elfoglalták München-Gladbachot, Viersent, Kreefeldet Triert, Roermondot és Venlot

London, március 2. A nyugati hadszínteren négy szövetséges hadsereg nagy lendülettel tör előre. A Wehrmachtot, ugylátszik, teljesen megbénította a szövetséges stratégia, a harcokocsik és gyalogos egységek szakadaián támadása és a repülőgépek megsemmisítő bombázása. A rajnai szakaszon már is a német összeomlás jelei mutatkoznak.

Az 1. kanadai hadsereg áttörte a Siegfried-vonalat és Wesel városában harcol.

A 9. hadsereg bámulatos gyors előrenyomulása teljesen megzavarta a német védelmi rendszert. Támadá-

sának eredményeképpen

áttört a Siegfried-övezet erődítményein és elfoglalta München-Gladbach városát.

fontos ipari központot és miután Düsseldorfot tüzérségi lőtávolságba közelítette meg, megindította fergeteges bombázóparát a városra. Az 1. amerikai hadsereg kiterjeszti előnyomulását Köln irányában, elérte a város külső védelmi övezetét és tüzérségi ostrom alá fogta a várost.

A 3. amerikai hadsereg csapatai benyomultak a németek egyik legerősebben védett városába, Trierbe.

További szovjet előnyomulás Pomerániában és Csehszlovákiában

Moszkva, március 2. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda március 1-i jelentésében közli: Csapatunk március 1-én Pomeránia területén Neu-Stettin városától északkeletre és északra, támadó harcaik eredményeképpen elfoglaltak több helységet.

Breslau körzetében csapatunk tovább folytatták a városban bekerített ellenséges harccsoportok megsemmisítésére irányuló harcaikat. Bevettek 10 háztömböt és elfoglaltak két külvárost.

Küszöbönáll 100.000 német bekerítése a danzigi folyosóban

Párizs, március 2. A pomerániai szakaszon a szovjet csapatok nagy ütemben folytatják előretörésüket. Kelet-Poroszországban és a danzigi folyosóban körülfalazt szászkerülőnyi német sereg bekerítése Neu-Stettin elfoglalásával befejezéshez közeledik.

Meg nem erősített hírek szerint az orosz csapatok Danzig közvetlen közelébe értek.

Rokoszovszki tábornok csapatai a Keleti-tenger felé törnek és már csunán néhány kilométer

Csehszlovákiában Lucenectől (Lonsontól) nyugatra csapatunk a hegyes-erdős terep nehéz viszonyai között előrenyomulva több helységet elfoglaltak.

Az arcvonl többi szakaszán helyi jelentőségű harcok folytak.

Február 28-án az egész arcvonalon megrognáltunk és megsemmisítettünk 48 német harcokocsit, légi harcokban és légvédelmi ágyuink tüzevel lelőttük az ellenség 28 repülőgépét.

ter választja el őket a tengerparttól.

Zsukov marsall támadása is minden pillanatban megindulhat.

Újabb légitámadás Berlín és a német üzemanyag-ellátás ellen

London, március 2. (MTI) Brit Moszkla-tók az éjszaka lammár tízedszer bombázták Berlint. Erfurtot is támadták. Szövetséges bombázók Mannheim és Kamen

szintetikus olajtelepet támadták, valamint lecsaptak benzoltelepekre Dortmund közelében is. Olaszországi szövetséges bombázórajok Bécestől északnyugatra lévő olajfinomítókra csaptak le és folytatták támadásaikat a brenneri vasútvonal ellen.

Roosevelt beszámolója a kongresszus előtt

Washington, március 2. Roosevelt 1943 óta először mondott beszédet az amerikai kongresszus mindkét házában együttes ülésén. Tájékoztatta a megjelenteket a krími értekezlet eredményeiről és hangsúlyozta, hogy a három szövetséges nagyhatalom minden pontban teljes megértésre jutott, mind katonai, mind politikai és gazdasági kérdésekben.

Hangsúlyozta Németország megszállásának fontosságát, ellenőrzés alá veszik egyidőre a német népet. A német katonai hatalmat teljesen meg fogják semmisíteni. A világbiztonság elősegítése érdekében az egész világra kiterjedő szervezetet fognak felállítani.

A felszabadult országok politikai és gazdasági problémáinak megoldásában segédkezet nyújtanak. Elősegítik továbbá ezeknek az országoknak demokratikus átalakulását és szabad kifejlődését.

Franciaországot ezért nem hívták meg a krími értekezletre, mert a háboru egész terhe és felelőssége a három nagyhatalmon nyugszik. Franciaország, mint egyenlő az egyenlők között, ki fogja venni részét a német területek megszállásából az ellenőrző-bizottság tagjaként, a san franciscói értekezleten meghívóként fog szerepelni. Befejezésül kiemelte, hogy sikerülni fog az általa oly régen kívánt világbiztonság megteremtése.

Ujabb szigetet foglaltak el a szövetségesek a Fülöp-csoportból

London, március 2. (MTI) A Fülöp-szigeteken amerikai csapatok partraszálltak Palavan-szigetén, elfoglalták a legfontosabb várost és már is teljesen hatalmukban tartják a szigetet. A japán ellenállás elenyésző volt.

Ivosima csaknem teljesen az amerikaiak kezén van; a japán csapatokat a sziget északi végébe üzték. Észak-Burmban megtörték a japánok ellenállását a régi burmai uton; kínai csapatok üldözik az ellenséget. Közép-Burmban a brit 14. hadsereg nem egészen 60 km-re van Mandalaytól. Szövetséges bom-

bázók 11 japán hajót elsüllyesztettek.

A csungkingi rádió figyelmeztette a japán ellenőrzés alatt álló lakosságot, hogy készüljenek fel a szövetségesek partraszállására.

Egyhangúan helyesli az alsóház a jaltai határozatokat

London, március 2. Az angol alsóház tegnap egyhangú helyeslését fejezte ki a krími értekezlet eredményeire vonatkozóan és bizalmat szavazott a kormánynak.

Helyreállt a francia-olasz diplomáciai viszony

Párizs, március 2. Franciaország és Olaszország között helyreállt a közvetlen diplomáciai viszony. Sem-

misnek tekintik ezután az 1896-os egyezményt, mely a fő akadály volt a diplomáciai viszony újrafelvételében

A németországi magyar munkások elbánnak a nyilas kémekkel

Moszkva, március 2. (MTI) Genthől érkezett híradások arról számolnak be, hogy a német fasiszták az utóbbi időben még szélesebb alapokra helyezték a kémkedést azokban a gyárakban, amelyekben németországi kényszermunkára hurcolt magyar munkások dolgoznak. Széles körű vizsgálatok után a múlt év decemberében 500 válogatott nyilas handitát küldött Né-

metországba, akik magyar munkások között működnek és provokációs üzeneteket fejtenek ki, a kémtevékenységüket ezeket használják fel. A magyar munkások leleplezik a hungarista kémeket és elbánnak velük. A Ruhr-vidéki hadigyárakban az utóbbi 3 hét alatt több mint 60 hungarista kémeket öltek meg.

Szovjet haditudósító a sziléziai gyűjtőtáborok borzalmairól

Moszkva, március 2. (MTI) Az „Izvesztija” haditudósítója Német-Sziléziából küldte ezt a rövid, de megdöbbentő riportot: Egy utca kereszteződésénél állunk. Csapataink átvonulnak a városban. A lakosság éimekűit. Hirtelen sűrű drótsövény állja el utunkat. Ez már elengedhetetlen kelléke a rabszolgamunkából élősködő német városoknak. Tüskés drótsövény, amelybe magasfeszültségű áramot vezetlek be. A gyűjtőtáborokat nem eldugott helyen állították fel, hanem a főutca mellett, ahol mindenkinek a szemébe öllött. A németeket nem feszélyezte ez, hozzászóltak.

A táborból 2 km-re fekszik egy gyár. Itt robotoltak a gyűjtőtábori foglyai. Hirtelen megtorpanunk: valami sötét tömeg fekszik a földön. Szemügyre vesszük közelebből. Emberek, halottak. A farkaskutyák áldozatai. Ha a tábor valamelyik foglya menekőben éhség, vagy gyöngeség miatt megtáncorodott és kitépett a sorból, a kutyák megrohanták és kitéharapták a torkát. És ez mind a járőrelők szeme előtt történt.

A táborhoz éhezünk. Kinyitjuk

az egyik barak ajtaját. Tele van holttestekkel. Riadtan, megdöbbenve hátrálunk a küszöb tele, már be akarjuk tenni az ajtó, amikor hangot hallunk. Mintha pinceből jönne a távoli hang: „Egyesek! Bajtársak!” Odasietünk. Egy haldokló. Már csak suttogni tud, alig halljuk, amit mond: „Drosg vagyok, itt orosz foglyok voltak. Határa kint voltak bennünket a németek. Ne feledjétek el bennünket.” Hangja elhall. Szemünk előtt szenvedett ki. Senki sem tudja, ki és mi volt ez a sokat szenvedett orosz hazafi. Átvizsgáljuk a barakat, sokszáz orosz polgár holttestere találunk, valamennyit a németek pusztítottak el. De mégis 15-en életben maradtak, akik elmondják, mi történt velük.

Reggelként a németek névsorolvasást tartottak. Aki annyira elgyengült, hogy hangosan kiáltani már nem tudott, törölték a listárból, nem kapott többet élelmet és kínos éhhalálra volt kárhoztatva.

Ököbészorított kézzel, komoran hagyjuk el a tábor, úgy érezzük, mintha halálos mérget szivnánk magunkba, mintha pestis volna az egész vidéken.

Meghiúsított nyilas merénylet

A nyirbátori rendőrség ébersége gyalázatos nyilas merényletet hiúsított meg Nyiradonyban. Több nyilas bandita összefogott, hogy a Vörös Hadsereg emlékünnepeén összegyűlt vörös katonákat és tisztet, továbbá

a község ott megjelent demokrata vezetőit legyilkolja. Kézigránátokkal készültek a terv végrehajtására. Most a debreceni rendőrségen várják az ítéletet.

Letartóztatták egy „kémehárítót”

Egy debreceni detektív az utcán fellemergés és a rendőrségre elővezette Barta József budapesti főtörzsőrmestert, aki a hadtestvérek kémelhárító szolgálatát teljesítette.

LAPZÁRTA UTÁN

Eisenhower tábornok főhadiszállása jelenti, hogy a szövetséges csapatok elfoglalták Krefeldet, Viersent, Roermondot és Venlot; Neuss kétharmad része szövetséges kézen van.

Romániának választania kell a fasiszta diktatúra és a demokrácia között

— írja a moszkvai „Haború és Munkásosztály” című lap

A moszkvai rádióban felolvasták a „Haború és Munkásosztály” című nagy szovjet lap egyik cikkét. E cikket az alábbiakban kivonatolva közöljük:

Augusztus 23-án Románia szavazott a fasiszta Németországgal, ellene fordítva fegyvereit. Ez az esemény, mely előidézte és eldöntötte Románia kilépését a háborúból, nem egyszerű palotaforradalom következménye, hanem annak a helyzetnek az eredménye volt, hogy a Vörös Hadsereg az arcvonal román szakasza ellen offenzívát indított.

Természetes tehát, hogy méltatlankodást kelt az, ha Romániában az utóbbi évek eseményeinek tanulságait nem vonták le. Az élet kialakulásának folyamata a különböző felszabadított országokban különbözőképpen folyik. Ez a folyamat különböző alakot ölt és különböző ellenállást hív ki.

Az Antonescu-diktatúra idején a Nemzeti Parasztpárt és Liberális Párt eleve nem megőrizték pártjuk magyát s ezek most magukba foglalják Románia összes reakcióerőit. A Nemzeti parasztpárti erők a földbirtokosok földreform elleni összeesküvésének élére állt: el akarja temetni ezt a problémát.

Romániának két út között kell választania: az első út a fasiszta diktatúrák rendszeréhez való visszatérést jelenti, a régi terror

uralomraállítását, a másik út a fasiszta maradványok és a reakciós ballaszt határozott megsemmisítését. Békés feltételek megteremtését, melyek lehetővé teszik Romániának, hogy belépjen a demokratikus országok családjába.

Harmadik út nincs. A romániai küzdelem különleges súlyosságával tűnik ki. Románia helyét Európában az dönti el, hogyan fog eldőlni ez a harc és fogja-e tudni az igaz utat választani az ország.

Ahhoz, hogy Románia belépthesse a demokratikus országok sorába, a következőket kell teljesítenie:

A fegyverszüneti szerződés feltételeinek végrehajtása.

A háborús bűnösök megbüntetése, az állampépezet megújítása az összes fasisztáktól.

Földreform.

Románia demokratikus erői az Országos Demokrata Arcvonalba tömörültek s ez munkatervében követelte a fenti alapproblémák megoldását.

Mindezek megvalósítására az Országos Demokrata Arcvonal magára vállalta, hogy felelős demokratikus kormányt alakít, amely majd megoldja mindazokat a kérdéseket, a barátság és ösztönözött együttműködés kapcsolatait teremve meg a Szovjetunióval és az összes demokratikus nemzetekkel.

Nyilas tömegvérengzés egy budai kórházban

Buda felszabadulása után került nyilvánosságra az a vérengzés, amelyet a nyilasok a Maros-utcai kórházban végeztek. Január 12-én a budai zsidó szentegylet Maros-utcai kórházát körülvevették a nyilasok. Először a Röntgen-

készülékeket és egyéb kórházi berendezéseket zárták össze, majd a betegekre és az orvosokra támadtak. Állati kegyetlenkedés közben rakásra gyilkolták őket. Egyetlen ápolónő menekült meg a tömegvérengzésből.

Kijelölték a budapesti népbizósztársakat és tanácsvezetőket

A budapesti Nemzeti Bizottság ötös bizottsága kijelölte a budapesti népbizósztársakat vezető bírót és népbizósztársakat. A népbizósztársakat vezetője dr. Major Ákos hadbíró-százados lett, aki egyben az első népbizósztárs tanácsnak is tárgyalásvezető bírója. A többi tanács bírójává dr. Piri Gábor nyugalmazott hadbíró-százados, budapesti ügyvédet, dr. Szücs János törvényszéki bírót és

dr. Pálós Béla tábla tanácsjegyzőt neveztek ki.

A népbizósztársakat vezetője dr. Szabó Endre ügyvéd lett. Szabó Ferenc hadbíró, Krasznai Antal, Ambjusz József és Temesi Ferenc ügyvéd kapott népbizósztársi megbízást. Összesen öt népbizósztársi tanácsa lesz Budapestnek. Az ötödik tanács bíróságainak kijelölésére csak később kerül sor.

Az üzemi bizottság közbelép

A „Szabadság” Viharsarok című rovata írja:

„A Beszkárt dolgozó alkalmazotainak kényerét utalt ki a polgármester. Az elosztást régi recept szerint fent az irodában végezték. A tisztviselők fejadagját 1 kilóban, a nehéz fizikai munkát végző munkásokat félkilóban állapították meg. A munkások, igen helyesen, az üzemi bizottsághoz fordultak, amely a hibát érelyes fellépéssel orvosoltatta. Másnap már a kiosztásra ke-

rülő lisztből a munkások félkilogrammal többet kaptak. Jó lecke volt ez a Beszkárt vezető tisztviselőnek és jó alkalom a munkásoknak arra, hogy megtanulják, hogy mire való az üzemi bizottság.

Mosott rongyot vesz
„Szabadság” nyomda
József kir. hg.-u. 16.

Veszek cukrot, mézet
lisztet, vajat,
tojást, tejszínt, cukor-
szirupot, mákot, tojást, tejszínt
Drexler cukrász,
Kossuth-u. 6.

Megalakult az Orvosok Szabadszervezete

Tegnap délben 1 órakor tartották a debreceni orvosok az Orvosi Szabadszervezet alakuló ülését a belklinikai tantermében. Mintegy 80 orvos és orvosnő vett részt ezen az első megbeszélésen.

Dr. Erdélyi Pál korelnök nyitotta meg a gyűlést, vázolta az orvosi társadalom feladatait. Dr. Tariska István terjesztette azután elő az Orvosok Szabadszervezetének javaslatát.

— Az orvosi rend feladata — mondotta dr. Tariska —, hogy jörendet teremtsen saját berkeiben. Meg kell teremteni az önkéntes fegyelem révén a demokratikus közegészségügy, a betegorvoslás és orvosi érdekvédelem alapjait. Belülről kell a munkát elvégezni s akkor nem érhetik külső támadások az orvosokat. Meg kell vívni az orvosi társadalmon belül is a fasiszmus elleni harcot.

A szabadszervezet alapszabályainak kidolgozására nyolctagú szervezőbizottságot küldött ki ezután a gyűlés.

Március 15 a toborzás új határideje

A honvédelmi miniszter a toborzás országos határidejét 1945. évi március hó 15-ig meghosszabbította.

Jelentkezni, úgy mint eddig, a debreceni 63. honvéd kiegészítő parancsnokságnál, Szent Anna-u. 25. szám alatt lehet, naponta 8—17 óráig.

Már hétfőn megkezdik a konyhakertek kiosztását

Debrecenben — mint már megírtuk — mindössze ezren jelentkeztek eddig konyhakerti földért. Így előreláthatólag csak 160 hold területre lesz szükség. Parcellákra alkalmas helyeket jelölnek ki a Szoboszló-út egyik részén, a Baromvásártéren, a Füzfaesőzházi belső legelőn, a volt ügyészségi földbirtokon, a Hungária-körúton, a Nagyerdő környékén, a Simonyi-út és a Libakerti gazdálattal maradt ingatlanain.

A földök kiosztását Muraközy Andor intéző irányításával már hétfőn megkezdik.

Étolaikiosztás

Értesitem a város közönségét, hogy az érvényben levő kenyérrégny H. szelvényére az 1945 március 5-től 31-ig terjedő időben a Köztisztviselők, a Hangya és az Általános Fogyasztási Szövetkezet üzleteiben szilvnyenként 25 dkg étolajat lehet vásárolni. Az olaj ára kg-ként 15 pengő, az egy személy részére kiszolgáltatható 25 dkg ára tehát 375 pengő.

Felhívom fenti szövetkezetek vezetőit, hogy utalványok átvételre véve a Közelemezési Ügyosztály központi irodájában (Zenede épület II. emelet 7.) még a mai napon jelentkezzenek.

Polgármester.

Pakozdy Sándor nyug. alispán

77 éves korában elhunyt. Lehetése szombaton délelőtti 11 órakor lesz a diszkrétalozóteremben, re. szertartással. Lakás: Ferenc József-ut 28. b. Gebauer-veg rendezel.

Akinek nincs anyagi tehetsége, segítse munkájával az éhező budapesti gyermekeket!

Debrecen lakossága a nagy megrázkódtatásoknak már utána van, s megkezdte életét; Budapest még csak lábadozik, s hogy erőrekapjon, az nagymértékben a vidéktől függ. Budapest segítségét kérve áll az ország középpontjában, s a segítséget elsősorban a leggyengébbek és egyben a legfontosabbak: a gyermekek részére kéri.

Debrecen lakosságának nagy része megértően fogadta eddig is a Nemzeti Segély felhívását. A fővárosban azonban sok gyermek van és a cél az, hogy egyetlenegy se akadjon közöttük, aki még tovább is éhezik, s télvíz idején rongyos, vékony ruhában fázódik. Többen jelentkeztek egy vagy több budapesti gyermek befogadására, sokan ajánlottak fel anyagi segítséget. De a kívánt eredményt még távolról sem értük el.

A Demokratikus Nőszövetség most a következő kéressel fordul Debrecen asszonyaihoz és leányaihoz:

Ahhoz, hogy a szükséges anyagiakat összegyűjthessük, munkakerőkre, lelkes asszonyokra, leányokra van szükségünk, akik néhány napon át megfelelő beosz-

tasban végigjárják Debrecen utcáit és sorralátogatnak lehetőleg minden családot. Ismertetik az akció célját a családok előtt és a felajánlott ruhaneműket, ágyneműket, edényeket, gyermekjátékokat azonnal össze is szedik. Természetesen több nő indulna el együtt, akik közül az erősebbek kosárban vagy zsákban azonnal el is szállítanák a holmikat. Ez azért fontos, mert nagyon sok embert nem rosszívűsége, közönye, de elfoglaltsága akadályoz meg abban, hogy a gyűjtési központot felkeressék. A gyűjtőkörúton élelmiszert nem fogadnak el a jelentkező nők, hanem utasítják a családokat, hogy a Nemzeti Segély akció központjába, a Batthyány-utca 9. szám alá jöjjenek el azt.

Jelentkezés hétfőn délelőtt 10 órától 12 óráig, vagy délután 3—6-ig a Sas-utca 4. szám alatt, a II. emeleten.

Ha a jelentkezők közül mindenki csak két napot szán a gyűjtőmunkára, akkor is igen nagy lenne az eredmény. A beosztásnál természetesen figyelembe vesszük azt a fontos szempontot is, hogy mindenki lakóhelye környékét járja be.

A szegényparasztság műveli meg az egri káptalan földjét

Tiszapolgáron a szegényparasztság földje víz alatt áll, az egri káptalané szerencsésebben fekszik, ott meglehetősen indítani a tavaszi előmunkálatokat. A Termelő Bizottság úgy határozott, hogy a káptalan 7000 holdját megmunkálásra kiosztja a nincstelenek között. A meglévő igát és munkaerőt a Földmunkás Szakszervezettel egyetértésben fogja beosztani. — A tiszapolgári parasztságban nagy az ambíció, a

vállalkozási kedv. Összefognak a parasztlak, hogy a tavaszi munkával ne valjanak szegények, mert őszel bizony a termőföldnek csak kb. 2 százalékat sikerült bevetniük. Akaratukat, lendületüket fokozza a németek elleni nagy gyűlölet, a visszavonuló fasiszták alapost kárt tettek Tiszapolgár népének: a Tisza-hidat és szép templomukat is alapjaiból robbantották fel.

Magyar őrszázalaj vette át a szolgálatot a minisztérium mellett

Mint ismeretes, az Ideiglenes Nemzeti Kormány hivatali épületében, a pénzügyi palotában eddig a Vörös Hadsereg tagjai látták el a biztonsági szolgálatot. Pénteken reggel a minisztérium épületébe siető embereket nagy meglepetés fogadta. A pénzügyi palota kapujában magyar katonák, az új magyar néphadsereg tagjai teljesített szolgálatot. Bent a mi-

nisztérium épületében is mindennél magyar katonaság látta el a biztonsági szolgálatot. A demokratikus hadseregünk zászlóaljja, amely a nemrég Debrecenbe érkezett magyar partizánokból alakult, esütőtűk délután négy órakor ünnepélyes őrségváltás keretében vette át a szolgálatot az Ideiglenes Nemzeti Kormány palotájában.

A közéleti bizottság eltiltotta a kalácsütést

A Nemzeti Bizottság által a város közönségének in. é. s. re. kiküldött háromtagú tanácsadó bizottság a város területén minden emü kalácsütés és ének sütését és arusítását 1945 március 4-i hatálytalanná nyilvánította. Ezen rendelet betartását a rendőrség ellenőrizni fogja és átnagásat a legzigorban fogja megtorolni.

Betegek, akik orvosi rendeltetésre kénytelenek kórházba menni, kérik a közéleti bizottság Ügyosztály központi irodájában (Zenede épület, Váro-utca 1. II. emelet 7. sz. ajtó) tisztiorvosi vagy OII orvosi bizonyítvány és a megfelelő kenyerje szelvény beadása ellenében kórházba utalványt kaphatnak.

Felhívunk

mindenkit, aki ruhaüzletünkben árut jogtalanul elvitte, azt azonnal juttassa vissza. Onként visszazanozó büntetőkövetkezmények alól mentesül, farságát díjazzuk. Nyomraveze.öt magasan utalmozzuk, feltétlen titoktartást biztosítunk.

Grünfeld Adolf és Társa
Kistemplom mellett

A Szentpáli Kálmánokhoz!

A debreceni jobboldali ügyvédek legszélsőségesebb, közismerten nyilas tagja volt Szentpáli Kálmán. Még fűtembe csengenek a debreceni bíróságokon elhangzott, nagy gesztusokkal kísért fasiszta beszédei, melyek mindig az „országizogató munka” szükségességének hangzatosával fejeződtek be.

Ez a nyilas ügyvéd szakállal maszkirozva magát, büntudattal terhelten, bujdosva járta az országot — mint a „Néplap” február 21-i számából értesülünk — és amikor bűneit számonkéri: felajánlja, hogy belép a magyar hadseregbe. Ez a nagylelkű ajánlkozás őszinte felháborodást kell, hogy keltsen, nemcsak az új szellemű hadseregünk tagjaiban, hanem az egész haladó magyar közvéleményben is. A hadseregbe való belépés szabadsága a Szentpáli Kálmánokat nem illeti meg.

A magyar demokratikus hadsereg feladata, hogy a dicsőséges Vörös Hadsereggel karöltve, megadja a végső hegyelemelőfést a fasiszta tenevadnak. De jussanak eszünkbe Petőfi szavai: „Könnyű bánni külső ellenünkkel, ha kivesznek a belső bitangok.” A belső bitangokat kell könyörtelenül kipusztítani, hogy megtisztultan részt vehessünk a felszabadító harcban. Most valóban szükség van az országizogató munkára. És ezt vegyék fontolóra a Szentpáli Kálmánok.

A világnézetek harca eldőlt. A szilárd alapokon nyugvó, széleskörű, magyar népi demokrácia megdönthetetlen. A fasiszta reakciók ideje lejárt — egy a teendőjük: garázdálkodásuk, országvesztő politikájuk méltó büntetését bevárni.

Ezt követeli a bitang árulásuknak áldozatul esett sok tízezer magyar katona emléke, a bosszúért kiáltó csalágtagok és az új életre kelt magyar nemzet.

Dr. Kárpáti László, honvéd.

Nyilatkozat

A február 15-én tartott közgyűlésen elnöki ténykedéssel kapcsolatosan olyan sajnálatos események történtek, amelyek a pártok közötti egyetértést és együttműködést megzavarták és zavart idéztek elő a Belügyminiszter úr rendeletének végrehajtása körül.

Kijelentem, hogy sem a Belügyminiszter úr rendeletének a végrehajtását megnehezíteni, sem a törvényhatósági bizottság szólásszabadságát korlátozni nem akartam és nagyon sajnálom, hogy elnöki eljárásom ilyen feltevésekre alkalmat adhatott.

Végül kijelentem, hogy a városi közgyűlést idő előtt azért zártam be, mert engem tévesen informáltak.

Debrecen, 1945 március 2.

Ory István,
lőispán.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat,
órákat magasan
áron vesz

Kollár órák
KOSSUTH-U. 4.

A Magyar Kommunista Párt
debreceni szervezete a Domokos
Lajos-utca 13. sz. alatti párt-
nelyiségben 1945 március 4-én,
vasárnap d. e. fél 11 órakor

Népgyűlést tart!
Eltársak! Evtársnők! Polgár-
társak! Itt' é' ex tömegesen!

PÁRTIR

A Nemzeti Paraszpárt debreceni szervezete f. hó 4-én délelőtt 10 órakor a Kossuth-utca 18. sz. alatti taggyűlést tart. A tárgy fontos voltára való tekintettel a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

SAKSZERVEZETI HIREK

Könyvkötők, vasárnapok és rokonszab-
m b h m u a a o k é m n á s n ó k s z a k s z e r -
vezete vasárnap, március 4-én délelőtt
10 órakor taggyűlést tart Arany János u.
2. sz. szakszervezeti székében. Kérjük tag-
jainkat okvetlenül és pontos megjelenésé-
re.

Kisúvárosok szakszervezete március
4-én délelőtt 10 órakor taggyűlést tart.
Tárgy: Számotlankaraván. Mindenki
hozza magával ipar- és gazdasági igazolva-
nyát.

Magántulajdonosok vasárnap, március
4-én délelőtt 10 órakor taggyűlést tartanak.
A munkások vezetőtestülete vasárnap,
március 4-én délelőtt 9 órakor ülést tart
a szakszervezeti székében.

A mérnökök vasárnap, március 4-én
délelőtt 10 órakor taggyűlést tartanak a
szakszervezeti székében.

Rokkant építőmunkások vasárnap,
március 4-én délelőtt 10 órakor rokkant-
díjuk átvétele végett jelentkezzenek a
szakszervezeti székében.

Köfaragók vasárnap, március 4-én dél-
előtti 10 órakor taggyűlést tartanak.
Pontos megjelenést kér az elnök.

Értelmi és szellemi munkások szom-
baton, március 3-án délután fél 4 óra-
kor jelentkezzenek tagsági igazolvány
átvétele és beiratkozás végett az Arany
Bika hallgatóban.

Fodrászmunkások vasárnap, március
4-én délelőtt 1 órakor munkabérgyben
taggyűlést tartanak a szakszervezetek
székében. Mindenki ott legyen!

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szü-
veltség helyi szervezete f. hó 4-én,
vasárnap délután 2 órai kezdettel mű-
soros délutánt rendez, amelyet tánc fog
követni. Belépődíj 2 P. Büffé van!

A Kereskedő Társulat választmányá-
3-án, szombat délután 3 órakor a
Társulat Piac-u. 8. sz. alatti helyiségé-
ben választmányi ülést tart. Felkérem a
Társulat választmányát, pontosan meg-
jelenni szíveskedjék. Ugyezzeiök elnök.

Orvosi hír. Dr. Liebermann 14. sz. 26
rendelése Arany János-u. 2. (szakszerve-
zeti székében) megkezdte.

HALALOZÁSOK. Cséh Lajos villany-
szerelő, muszáki kereskedő 74 éves ko-
raban elhunyt. Temetése vasárnap 3
órakor a díszavatározteremből. Gyá-
s-olják: Bánatos és esée. anyósa, huga,
sógora, üzlettársa és a ki eriedt rokonsá-
ga, valamint karitársai és jóbarái. Min-
denk külön értesítés (gyászlap) fel-
veit. Lakás: Ferenc József-ut 52. szám.
Gepauer temetkezési vállalat.

Ózv. polár Nagy Andrásné Tóth
Róza 81 éves korában elhunyt. Teme-
tése vasárnap délután 3 órakor lesz a
Köztemető II. á. sz. ravat izozteremből.
Gyászolják: Leánya Róza, férjével Há-
mori Károlyival, fia József, Sándor,
Janos, valamint kiterjeit rokonsága.
Lakás: Márton Kálmán-u. 52. Dankó
temetkezés.

Barkó Jánoska 3 éves korában el-
hunyt. Temetése szombaton délután 1
órakor lesz a Köztemető I. á. ravata-
lozoterméből. Lakás: Kishegyesi ut 28.
Dankó temetkezés.

**A város törvényhatósági
bizottságának
rendkívüli közgyűlése**

Debrecen sz. kir. város törvényhatósági
bizottsága 1945. évi március hó 5. napján
— hétfőn — délelőtt 10 órakor, a ref. egy-
ház ter. á. stermében rend. vili közgyűlést
tart, amelynek tárgya a városháza
hirdetőkijelzőjének ki van üggesztve.

SZÍNHÁZ

Walter-Harmat-Szule „Egy bolond
százat csinál” című színdarabját zenés
vígjáték formájában március 4-én délelőtt
10 órakor a Csokonai-színház.

A Debreceni Egyetem! Kőr hírei

A D. E. K. heti vitadélutánját ma,
szombaton délután fél 3 órakor tartja
meg a DLSz Bika-épületbeli helyiségé-
ben. Tárgy: Az egyetemi ifjúság állás-
foglalása a megüresedett tanszökek
ügyében. Minden egyetemi hallgató le-
gyen ott!

Orvosi hír. Dr. Mezei Károly bőrgy-
gyászati és szexuális betegségek és a szexu-
ális kórtan szakorvos Kossuth-utca 42. sz. alatt 2-5-ig
rendel.

Közlemezési hirdetés

A Nemzeti B. ö. sz. által a város köz-
lemezésének irányítását kikiáltott le-
hatalmu bizottság javaslatára a köz-
lemezés a városi közlemezési bizottság
területén Budapest vagy más vidék részé-
re barmilyen elemi eszközökkel — tekintet-
tel azon érleli nehézségekre, melyek a
városi közlemezési hálózatot — csak a bi-
zottság engedélyezése után lehet meg-
kezdeni. A rendelet beiratását a rend-
előkörök jogja és átvégzését a városi köz-
lemezési bizottság Polgármester.

Hirdetés

Értesíten Debrecen sz. kir. város la-
kosait, hogy a város tisztartására és
renduenczasára (romtatás) szá-
zár. Jelenleg a városi tisztartás
Munkáügyi Hivatalná, Ha. van. u. ca 23.
Hivatalonál.

Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. TARISKA ISTVÁN
Szerkeszti: **RADÓ ISTVÁN.**

Nyomatott a „Szahadság” nyomda- és
kiadóvállalat körforgógépén Debrecen,
József királyi herceg-utca 16. szám.
Felelős nyomdaigazgató: Ménes János.

Csokonai-színház

Szombattól, március 3-7-ig
**Egy bolond
százat csinál**
Zeneszózat 3 felvonásban
Előadás kezdete fél 4 órakor
Telefonjegyrendelés 110.

APOLLO-MOZI

Jávör, Bull, Sáros és Murati
a tözser. pben
Késő
Előadások: d. u. 1, fél 3 és 4,
vasárnap d. e. 11 órakor is.

Meteor-mozgó

Szombaton és vasárnap
Pártitkár
Előadások kezdete: hétköznap
3 és fél 5, vasárnap 11, fél 2, 3
és fél 5 ór. — jegylevétele
egy órával előadás előtt.

APRÓHIRDETÉSEK

ALLÁS

Fodrászegéket jó fize-
tessel Répánszki felvesz
Tiszacsögére. „Teljes el-
látás” jelíge. 796

Kádarsegédeket állandó
alkalmazásra, katonai
felmentéssel felveszek.
Nap-u. 4. 749

Szabósegédeket azonnal
felveszek. Füstös-cég. —
Szent Anna-utca 22. sz.,
udvarban. 750

16 és 18 éves leány
minden másnap hivatali
vagy más munkát vállal.
Erdeklődni lehet ebéd
után. Nyilas-telep, Csuka
utca 17. sz. 747

Varródaiba segédleányo-
kat felveszek Piac-u. 61.
Sóvári. 81

Azonnali belépésre fő-
zömindenest felveszek.
Friedländer Mór, Hatvan
utca 37. 44

Teljes elátással és fi-
zetéssel takarító legénye-
ket felvesz a sebészeti
klinikára. 731

Oroszel beszélő pincér
felvétetik Bódagos-u. 1.
szám. Étterem. 29

Fehérnemű varrodába
segédleányt és kézi him-
ző leányt felveszek. Bor-
bély Gizi, Batthyány-u.
14. sz. 799

Többévi gyakorlattal
bíró laboráns állást ke-
res „Laboráns” jelíge a
kiadóba. 25

LAKÁS

Lakótársnak ingyen
szép lakást adok Kismar-
con. Ugyanott 2 hold
földet részmuvelésre. Vi-
rág-utca 29. Árpád-tér
mellett. 696

EGYÉB

Rézgálleot, ajtó, ablak
vasalást veszek Lorántffy
utca 19. 718

Napraforgómagot vesz
a Hajdúsági Konzerv-
gyár, Diószegi-út 2. sz.
800

Veszek zsákszóvetet,
zsinogot, hevedert, szegét,
rugót. Major, Péterfia-u.
26. szám. 418

Nyersgyapjút veszek.
Lorántffy-u. 19. 717

Olajtűt és darálómál-
mot készpénzért azonnal
vennék. Cím a kiadóban.
519

Üzlethelyiséget keresek,
megosztva is megfelel.
Rongállat saját költsége-
men helyreállítok. Reális
üzlethez komoly tőkével
társulok. Megkereséseket;
„Komoly kereskedő” je-
líge a kiadóba kérek.

Modern styl és antik
bútorok, rekamiék, egész
és fél háló, íróasztalok,
nemes, perzsa- és kókusz
szőnyegek, hó- és sár-
cípők nagyválasztékban az
Ingóságkövetőben. —
Ugyanott mindennemű
tárgyak vétele (Püspöki-
palota, Nagytemplommal
szemben.)

Reklamé és mindenféle
kártyaszerű kapható. —
Major Sándor, Péterfia-u.
26. szám. 417

Eladók és veszek hasz-
nált férfi és női ruhát,
szövetet és vásznat, min-
den mennyiségben. Ju-
hász, Hatvan-u. 29. 503

Használjunk békebeli
pamutból foszlány st p-
poló, műrostmentes, ki-
adós. 1. g van. Favroit.
Csapó 24. 865

Mozaiklapok, Aholit.
lemezek, fűrészpörfo-
gáccsal kapható a Deb-
receni Működgyárnál. —
Füred-utca 2.

Keresek megbízóm ré-
szére lebombázott háza-
kat, telket is, fa anyagot,
kátánypapírt. Vállalatok
tetőfedést soron kívül.
Bulyovszky D. Széchenyi
utca 41. 1201

Eladó jókarban levő
üst, Vikedv Mihály u. 29
14. sz. 798

Féles konyhakerté-
szetre kiadó 1600 négy-
szögletes kert. Margit-u.
5. sz. 797

Juhgyapjufonást vállá-
lok. Bekecs-utca 3. 795

Madar Sándorné keresi
férjét Sárréjudvariból és
kéri Kővágó József szü-
leit, tudassák címét. 794

Szappanakvaló zsira-
dékot szappanra becsere-
ldék. Nagy szappanos. —
Berek-u. 3. 776

Felcsőföldet keresek 10
vagy 15 holdat. Böször-
ményi-út 24. 747

Ernyő-klinika megnyit
javításokat a legolcsób-
abn, rossz ernyőket ve-
szek, Nyomató-u. 20. sz.
746

Vedres düllőben 17
hold föld, iskola mellett
felesbe kiadó. Érdeklődni
Bethlen-u. 63. 22

Fekete András száza-
dost keresi menyasszonya
aki tud valamit hollété-
ről értesítse Szópkó Mi-
hály, postahivatal. 742

Hj. Kiss M. Bálintot,
ki Désen volt városi díj-
nok, keresi édesanyja
Gyomáról. Aki tud róla
valamit, értesítse Kiss M.
Bálintot Gyoma, Darányi
utca 19. 754

Fleischer Béla és család-
ladyának Budapest, III. k.
lakosoknak üzeni sógora
és testvére, hogy jöjje-
nek Debrecenbe. Szilbe-
reisz Lajos. Jókai-u. 13.
Debrecen. 754

—Figyelem! Harmados
vagy feles munkás, diny-
nyés a várostól 5 kilomé-
terre, kövesút mellett
azonnalra felvétetik. Er-
deklődni: Meszena-u. 4.
szám. 23

300 hold felszántásához
bértraktort keresek, eko-
van. Értekezni Hatvan-u.
32., reggel fél 9-ig. 9

Kvartélyos felvétetik.
Hatvan-u. 55. 784

Egy asztalparhélt el-
adó, Rigó-utca 69. 793

Gramofont, gramofon-
lemezt, mindenféle hang-
szerűt és alkatrészeket
megvétele keresek. —
Szendrő. Batthyány-u. 22
790

Eladó férfi és női var-
rógépek. Ugyanott varró-
gép olajat veszek. Kos-
suth u. 61. 789

Eladó magyaros meny-
asszonyi ruha, gyermek
állóká és hintaszék, egy-
szerű konyhabútor, má-
zsa és kályha. Perces-u.
18. sz. 787

Valdhauser Vilma Uj-
pest. Mártuszt várom O.
Tibor. 786

Szatmárfelét utazóval
társulnék Mihályfalváj,
akár szekeren. Értekezni:
Kölcsey-u. 21. 765

Menekültek Értesítője
harmadik száma megje-
lent, negyedik számba
hirdetést felvesszünk. Si-
monffy-u. 51. 24

Eladó kis családi ház,
kétszáz kvadrát telken.
nyugonott 54 fiókos an-
goranyulterec, önmű-
ködő Szentpál utca 5. sz.
Börgyár mellett. 730

Keremem férjemet Zöld
Kálmán örvezetőt, ki leg-
utóbb karácsonykor Pes-
ten volt. Tábort postá-
száma: K. 334. Ki tud
róla, értesítse aggódó fe-
leségét. Cím: Luther-u.
26. sz. 745

Vennék 6 ágymatracot,
párnát, paplant, gyer-
mekkocsit, gyermek-
ágyat. Varga 21. 741

Tatára Saif Márton
gimnáziumi tanárnak
üzeni veje Tóni, hogy
Debrecenben jól van. —
Kéri az ismerősöket,
hogy az üzenetet adják
át. 739

Ujpestre Szekeres
gyógyszerésznek üzeni
István fia a debreceni
Pavilonból, jól van. Uj-
pestieket kérem apám-
nak ezen hirdetés to-
vábbítsák. 740

Kiadó Ondó, Gál-düllő
18 hold tanyásföld fel-
be. Értekezni Timár-u.
42. sz. 735

Beváltás Áruházból a
szemfelszedőgépet elvit-
ték, így munkanélkü-
maradtam. Kérem az il-
lelőt, vagy nyomra ve-
zőt lakásomon felkeres-
ni. Címem: Dobó-utca 11
Debrecen. 734